

als hoofd-
s uitbrei-
hoofdrede-
erd gericht.
volbrachten
ls opvolger
l Ave. Kerk
ijt aan als

ke stukken
denzending
chap), kreeg
st te begin-
a van de
inner waren
nd uit naar
den onder-
dommen al-
heel den
e, op bevel
tgezet door
ing er met
ersdief het
g betraf
der zen-
ot program
stunt New

en Zending
spitaal met
el 120 kin-
de het pro-
ven met 60
op 150,000
bouw. Daar-
hen pal te
tom samen
n gulden.

et medisch
erk op die
uitgaven er-
l in plaats
erde dat in
doelde, het
Kerk als in-
te trachten
eeniging
schouders
Petronella
seld en be-
jaren, voor
erd betaald
ndige Zen-
S. Dobbels
Zending te
den arbeid
e onder de
men - een

die manier
ken worden
commissie
eene gewij-
van onder-
a een deel
e Board in
eroepen. De
rogram zou
elden eerst
ar geld of
in te onder-
van 1930.
ing in Ca-
het feit dat
zendelingen
gesteld. Wij
predikanten

Seles, te
van Couven-
der te Mo-
Alberta; Dr
Ds J. Ball
en Hoek te
ordt in zijn
enberg, van
d Society".
het adres
4. Edmon-
vereening
a.s. herfst,
ferenties te
k. Ons volk
ssen te no-

autoriteiten
ewaardeerd.
de kerk te
s zoo goed
deze zaak
ook zijne
ressen van
zeetkende
nize geeste-
tael kunnen
in Canada.
blijkt onder
de manier
ell. Het is
at ons Hol-

landsch volk niet langer verstrooid wordt over het groote „Dominion", doch zich op enkele punten concentreert. Om dat te bevorderen kwam ondergeteekende het vorig jaar naar Nederland, waar en van de zijde der Ned. regering, en van die van allerlei kerkelijke autoriteiten hulp werd toegezegd in het opgeven van namen en Canadeesche adressen. Later meer.

HENRY BEETS.

737 Madison Ave. SE., Grand Rapids (Mich.) U.S.A.

Pers-stemmen.

De Synode van de Chr. Ger. Kerk in Amerika. I.

Elders in ons blad houdt Dr H. Beets beschouwingen over deze Synode.

Eetere voorlichting konden onze lezers niet ontvallen.

Wij kunnen dan ook onze „Persstemmen" daar-omtrent tot een minimum beperken.

Eerst willen we wijzen op een punt, waarbij Dr Beets zelf ten nauwste is betrokken.

De (Am. „Wachter" meldt, dat tot hoofdredacteur van dit blad werd herbenoemd Ds H. Keegstra. „Eer men stemt voor den hoofdredacteur van „The Banner", dient Dr H. Beets, de tegenwoordige hoofdredacteur, een schrijven in, luidende, dat hij waardeert, dat de Publicatie Commissie hem wederom re-nommeerde als hoofdredacteur van „The Banner". Hij verzoekt echter niet als zodanig in aanmerking te komen, omdat de verantwoordelijkheid en arbeid als hoofdredacteur steeds zwaarder worden, terwijl zijn werk als zendingsdirecteur steeds uitgebreider wordt, zoodat het hem soms moeilijk is om aan de dubbele taak recht te laten wedervaren. Deze verklaring wordt voor kennisgeving aangenomen. De Synode willicht zijn verzoek in om tot het einde van 1928 te mogen loopen, als wanneer het precies vijf en twintig jaar zal geleden zijn, dat hij dezen arbeid begon. Verder wordt een motie gepasseerd den dank der Kerk uit te spreken voor den langen en trouwen dienst. Gekozen wordt nu als hoofdredacteur van „The Banner" Ds H. Kromminga."

Nog nooit hebben we „The Banner" onder de oogen gehad, waarin Dr Beets niet als hoofdredacteur fungeerde.

Wij kunnen ons beide moeilijk los van elkander denken.

Hij had de pen van een vaardigen schrijver.

Zijn artikelen waren steeds forsch en tintelden van nieuwe ideeën.

Voor „The Banner" beteekent zijn heengaan een verlies.

Wij hopen, dat Ds Kromminga dat eenigermate zal kunnen vergoeden.

Des te meer stellen we het op prijs, dat Dr Beets zijn medewerking aan ons blad, welke uiteraard niet zoo tijdrovend is, bestendigen wil.

Misschien ontvangen we nu nog wat meer van zijn hand.

Overigens hebben de beide kerkelijke bladen voor deelig geboerd.

Hoe groot het batig saldo is, vonden we niet gepubliceerd.

Wel, dat alleen 13.000 dollar kon worden uit-gekeerd aan de Theol. School en Calvin College.

Het overige — hoeveel dat is, staat er niet bij — is uitbesteed voor nieuwe machines, kantoorgeredschappen en verbeteringen op de gebouwen.

Men moet n.l. weten, dat de Chr. Ger. Kerk een eigen drukkerij heeft, waar behalve „The Banner" en „De Wachter" nog wel andere drukwerken van de pers komen.

Ook deze zullen wel revenuen hebben afge-voeren.

De honoraria van de mederedacteuren en de hoofdredacteuren konden over heel de linie worden verhoogd.

Hoe sterk de Kerk aldaar zich inlaat met de interne aangelegenheden van de kerkelijke pers, blijkt wel uit het volgende Synode-besluit:

De Commissie van Pracaadvies rapporteert verder:

1. Ten opzichte van het openen van nieuwe rubrieken in onze kerkelijke pers zijn er drie instructies ter tafel, namelijk: twee van Clasis Zeeland en een van Clasis Wisconsin (Agenda, Part. II, p. XVIII). Deze drie instructies behelzen echter twee zaken:

1. Om de rubriek „Beschouwingen en Critieken" in „De Wachter" te heropenen.

2. Om soortgelijke rubriek in „The Banner" te openen. Aangaande het heropenen van de rubriek „Beschouwingen en Critieken" in „De Wachter" adviseert uwe Commissie de Synode uit te spreken niet op deze zaak in te kunnen gaan:

a. Wij, de rubriek, blijkens Acta Synodi 1908, p. 47, nimmer opgeheven is geworden, en er slechts een naamverandering plaats greep;

b. Wij zaken, die vroeger onder het hoofd „Beschouwingen en Critieken" behandeld werden, thans voldoende in de rubriek van den hoofdredacteur en van „Kerkelijk Leven" behandeld kunnen worden;

c. Wij natuurlijk iedere kerkeraad of classis, mocht men daaraan behoefte gevoelen de vrijheid heeft den redacteur te wijzen op zaken, die hunns inziens noodig besproken moeten worden.

Aangaande het openen van een soortgelijke rubriek in „The Banner", adviseert uwe Commissie de Synode uit te spreken, dat er geen behoefte aan een dergelijke rubriek in „The Banner" bestaat.

Wij artikelen van bedoelden aard zeer wel in de rubrieken „Editorials" en „Our Doctrine" kunnen be-handeld worden.

Abdus besloten.

Men heeft ons weleens verzekerd, dat eenige zaak, welke op geestelijk gebied ligt, in Amerika alleen kans van slagen heeft, wanneer de kerk als instituut haar ter hand neemt.

Wij vreezen weleens, dat die op den duur top-zwaar zal worden.

In elk geval lijkt het ons juist, dat de kerk als instituut niets op zich neemt, wat de Kerk als organisatie volbrengen kan.

De laatste gunst men soms te weinig gelegenheid om zich naar haar aard te doen gelden.

Gelukkig zijn er tekenen, welke toonen, dat men dit ook in Amerika begint in te zien.

Bijzonder trof ons het volgende in het Synode-voorstel:

Dr P. J. Kromsigt van Amsterdam en vertegenwoordigende de classis der Hervormde kerk van genoemde stad omtrent den arbeid onder de Nederlandse emigranten in Canada en spreekt met groote waardeering over onzen arbeid onder dezen. Beantwoordt door Dr Y. P. de Jong.

Dr Kromsigt, voor wien het „separatisme" de nachtmerrie is op een Synode van „separatisten". Heelmaal niet bang, dat het dak van het Synodegebouw op zijn hoofd zou neerstorten!

Het is wel een curiosum!

Hieruit blijkt, dat zelfs Dr Kromsigt in het buitenland niet dezelfde is als in zijn vaderland.

Het overtrekken van de grenzen heeft ook op hem een mysterieuze uitwerking gehad.

Maar natuurlijk zal hij in ons land wel zijn filippijks tegen de vrije kerken en het „separatisme" met herstelde krachten hervatten.

Wij leven nu eenmaal in een wonderlijke wereld.

Naar wij vernemen bevatte de „Grand Rapids Press" het bericht, dat de Synode de conclusies van het rapport inzake de gemakkelikheden heeft aangenomen en dat in de plaats van Ds B. K. Kuiper tot hoogleraar in de kerkgeschiedenis is benoemd Ds H. Kromminga.

De Synode te Budapest.

In afwachting van de artikelen, welke prof. Sebestyen beloofde in ons blad te zullen schrijven over de Synode te Budapest, namen wij vast uit „De Bazuin" dit artikel van prof. Bouwman over:

De landssynode der Gerel. kerk in Hongarije, die om de tien jaren gehouden wordt, werd 8 Mei 11. te Budapest geopend.

De openingssamenkomst werd gehouden in de kerk aan de Calvijnsplaats, waarin Dr Desiderius Balthazar vooring.

De rijksbestuurder, Nic. Horty, zelf lid van de Gereformeerde kerk, ontving de leden der Synode, en hield daarbij de volgende toespraak: „Met hartelijke sympathie begroet ik hier de landssynode van de Gereformeerde kerk van Hongarije, welke zich gereed maakt door hervormingen en nieuwe regelingen aan de behoeften van het nieuw opbloeiende nationale en kerkelijke leven te voldoen. Als trouwe zoon van onze kerk volg ik met warme belangstelling en aandacht het werk van de kerk, dat tot doel heeft het echte geloofsleven en de gelouterde zedelijkheid te bevorderen, en hetwelk inzicht geeft op de schoonste hoop. Tot de heerlijkste resultaten, die wij in het laatste tiental jaren verkregen hebben, moeten wij bovenal rekenen de versterking van het godsdienstig bewustzijn, dat zich overal openbaart. En tot de meest betekenisvolle taak der kerk behoort het in deze richting werkzaam te zijn. Want, terwijl de kerk in de harten harer leden het religieuze leven aankweekt, en op deze wijze een grondslag legt voor de eerbied voor de wetten, openbaart zij zich als de sterkste pijler der burgerlijke orde en de beschermers des vaderlands, voor welks welzijn te werken wij immers allen — zonder onderscheid van belijdenis — met toewijding van al onze krachten bereid zijn. Terwijl ik u dan van harte dank, dat gij mij bij het begin van uwen zegenvollen arbeid hebt opgezocht, smee ik den zegen van den Almachtige voor alle leden der Synode af, opdat deze tot welzijn van ons land en onze kerk rijke vruchten dragt."

Als afgevaardigden van buiten waren tegenwoordig: Prof. Dr Duncan van de universiteit St. Andrews; van de vereenigde vrije kerk van Schotland: Rev. Quen; uit Amerika Dr Mac Farland, en van de organisatie Life and

fundamentalisten wakker maakte en de heele Synode beroerde. Hij, die eens met meerderheid van Stemmen Synodepresident was gekozen, moest nu uitspreken: „Ik ben liberaal. Als gij mij uit de kerk wenscht te zetten, zult ge dat met wetlige middelen moeten doen. Het zou mij diep spijten, indien ge slaggdet, doch ik zou voortgaan den onuitputtelijken rijkdom van Christus te verkondigen." Even later liet hij zich echter ontvallen: „Daar is slechts één kwestie, en dat is de kwestie of Princeton Seminarie toebehoort aan een groep directeurs of aan de Presbyteriaansche Kerk. Ik ben voor de Kerk." Toen kon een heethoofd zich niet langer inhouden en hij riep door de zaal: „Gij zijt buiten de orde!" Doch Dr. van Dyke was niet spoedig uit het veld geslagen. Met de vriendelijkste stem boog hij zich over naar zijn gehoor en riep uit: „Ben ik buiten de orde, heeren?" waarna talloze stemmen riepen: „Neen, neen, neen!"

Den dertien dag (Zaterdag 26 Mei) begon het debat over Princeton. Toen men niet klaar kon komen, moest men Maandag de zaak voortzetten. Iedere partij wilde graag winnen en toch was iedere partij beangst, dat ze het onderspit zou delven. De liberale heeren hielden zich koest, bang dat ze iets belerven zouden door onvoorzichtige woorden. Het was zoover gekomen, schrijft de liberale „Christian Century", dat de liberalen, die eens de leiders der Synode waren (1918), nu liefst alle kastanjes uit het vuur lieten halen door de „moderaten" (onder de ethischen en fundamentalisten). Eindelijk sprong er een Westelijk afgevaardigde naar voren, die amschte, dat de vergadering Dr. Speer en Dr. Stevenson vragen zou om advies.

Dr. Speer was verleden jaar voorzitter der synode. Daar liet hij zich verleiden om de gansche vergadering de Apostolische geloofsbelydenis te doen opzeggen, ten einde hen gerust te stellen, die meenden, dat de Presbyteriaansche kerk voortaan niet meer geloofde in het „geboren uit de maagd Maria". Nu had hij de openingsrede uitgesproken naar aanleiding van den tekst: „En zij gingen allen naar Jeruzalem om Jezus te zoeken", waarin hij er den nadruk op legde, dat de Zaligmaker niet naturalistisch kan verklaard worden. En gedurende den loop van het jaar heeft hij ergens uitgesproken, dat er vijanden van de waarheid in de kerk waren gedopen en dat de wachters op hun hoede moesten zijn. Dr. Speer was dus de man van het oogenblik. Hij was „moderaat", en toch niet naturalistisch. Hij is genoemd: de Presbyteriaansche staatsman, omdat hij menigmaal het schip door de branding heeft gevoerd. Doch hoe? Dr. Speer ook moge wezen, hij heeft niet meer het vertrouwen der orthodoxen, omdat niemand weet, wat men van hem denken moet, al is het dan ook, dat hij op de een of andere wijze wil vasthouden aan iets wonderlijks in de incarnatie.

De vergadering wachtte vol spanning naar wat de kleine, grijze wijgwer en diplomaat zou verklaren. Als hij de Princeton-mannen in het gelijk stelde, zou hij de moderaten voor goel van zich vervreemden en — daar hoort hij krachtens zijn heele houding bij. Als hij de moderaten zou bijvallen en zou verklaren, dat er in Princeton niets op het spel stond dan een reorganisatieplan, dan zou hij zijn geweten in de klem brengen, want zelfs de liberale „Christian Century" constateerde, dat het in Princeton geen kwestie van louter organisatie was, doch bovenal van loer en van verhouding tegenover de liberalen. Toen verklaarde Dr. Speer onder plichtige stilte, dat het aan ieders consciëntie moet overgelaten worden om te spreken of niet, dat zijn consciëntie hem niet drong te spreken, en dat hij wachten wilde, totdat hij meer licht had.

Daarna sprak Dr. Stevenson. Hij kwam met het oude praatje, dat er verdelheid was onder de faculteit, en dat de heeren zelfs geen bijstand meer wilden geven, dan onder voorwaarde, dat er geen sprekers van de faculteit zouden zijn. En toen: „Indien men wil, dat ik wegga, laat men het zeggen: ik ben ten allen tijde bereid". Doch waarom is Dr. Stevenson niet weggegaan, als elk man van eer doet, die het in een instituut niet kan uithouden als leider, omdat de meerderheid van andere gedachten is? Waarom heeft hij beproefd zijn synthese-tactiek door te drijven en het land in rep en roer gebracht om Princeton moderaat te maken?

Doch de woorden misten hun uitwerking niet. Vele gevoelige zielen verloren vertrouwen in de meerderheid van de faculteit van Princeton, omdat... ze niet samen kon bidden met de minderheid. Zulk onverzoenlijk Christendom verdiende den steun der ware geloovigen niet.

Thans kwam hulp opdagen van ongedachte zijde. Er is in de Presbyteriaansche kerk van het verre Westen een zes à zeven-voetige reus, Dr. Mark Matthews, die den bijnaam heeft van „de lange pijnboom der Sierras". Deze bekende fundamentalist heeft een kerk van meer dan 5000 leden, indien ik nu niet vergis, en is een redenaar en een adviseur, naar wien men gaarne luistert. Verleden jaar schreef Matthews tot groote verwondering van velen in de „Baptist-Fundamentalist" (een niet Presbyteriaansch blad dus), dat de Princeton-mannen zich de zaak wel wat donker voorstelden en dat niemand Princeton enig